

จิตรกรรมฝาผนังล้านนาสู่จิตรกรรมร่วมสมัยสะท้อนวิถีชีวิตไทย

Lanna Mural Painting towards Contemporary Painting Reflecting Thai Way of Life

ภาคจิรา องค์ศิริพร¹สมพร ฤทธิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง จิตรกรรมฝาผนังล้านนาสู่จิตรกรรมร่วมสมัยสะท้อนวิถีชีวิตไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ตีความ จิตรกรรมฝาผนังของล้านนา รวมทั้งสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยที่มีลักษณะเฉพาะตนและสร้างผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยที่สะท้อนวิถีชีวิตไทย

กระบวนการสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม 2 มิติ ในรูปศิลปะแบบร่วมสมัย โดยใช้เทคนิค สีอะคริลิก (Acrylic) บนผ้าใบ (Canvas) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากแรงบันดาลใจจากการศึกษาจิตรกรรมฝาผนังล้านนา โดยมีเนื้อหาที่สะท้อนการดำรงชีวิต ความอบอุ่น การพึ่งพาอาศัย และความสุข โดยนำเอาวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของล้านนามาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจิตรกรรมฝาผนังล้านนา ทั้งในด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และประเพณีอันดีงาม มาพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดความเป็นร่วมสมัย โดยการนำเอาศิลปะตะวันตกและตะวันออกมาผสมผสานเพื่อให้เกิดศิลปะรูปแบบใหม่ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยในการสร้างผลงานที่มีเนื้อหาที่สื่อถึงความสุข ความสนุกสนานของผู้คนที่ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย ความอบอุ่นของผู้คนที่แสดงออกผ่านสีหน้าท่าทางอารมณ์ความรู้สึกใบหน้าที่ยิ้มแย้ม สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกที่บริสุทธิ์ภายในจิตใจการสื่อสารของผู้คนที่ตรงไปตรงมาทั้งท่าทางและอารมณ์บริบทของสังคมล้านนานั้นถือเอาความเชื่อประเพณีเป็นสิ่งที่ถือปฏิบัติในการสร้างศีลธรรม ให้เกิดขึ้นแก่ผู้คนในสังคมเป็นอย่างดี

ผลการสร้างสรรค์แสดงออกถึงความสุขสนุกสนานความอบอุ่น ได้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของไทยที่สืบทอดกันมาโดยแสดงให้เห็นถึงความสุขผ่านทางใบหน้าของผู้คนและองค์ประกอบที่แสดงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่ทำให้เห็นถึงการผสมผสานของเส้น สี รูปทรง น้ำหนักและความกลมกลืนของรูปทรงและเนื้อหาช่วยถ่ายทอดให้งานเกิดอารมณ์ความรู้สึกที่สนุกสนาน โดยถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของคนไทย

คำสำคัญ: จิตรกรรมฝาผนังล้านนา, จิตรกรรมร่วมสมัย, วิถีชีวิตไทย

¹ นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² รศ.ดร., อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Abstract

The objectives of this study were to study, analyze, interpret Lanna's mural painting, to create knowledge in creating unique contemporary paintings and to create contemporary paintings that reflect the Thai way of life.

The creative process was a 2D painting work in contemporary art form by using acrylic paint technique on canvas. It was a creation of works inspired by the study of Lanna murals, with content reflecting life, warmth, dependence and happiness by using Lanna's unique culture as inspiration to create unique and outstanding works of Lanna's mural painting in terms of lifestyle, living and beautiful traditions to develop in creating a contemporary work, with combination of Western and Eastern art to create a new, unique style of art. The creation of works mainly focus on conveying the joy and fun of people who live a simple life, the warmth of the people expressed through facial expression, emotion, feeling, smiling face which convey pure feelings within the mind, as well as the communication of people that is straightforward, both in gesture and emotion, in the context of the Lanna society, based on belief and tradition as a practice to creates morality for people in society.

The creative works symbolized happiness, joy, warmth to see the Thai way of life, which have been passed down by showing happiness through the faces of people and the elements that show unity, through the combination of drawing lines, colors, shapes, weights and harmony of shapes and content, helping to convey the work to create fun emotions by conveying various stories that occur in Thai people's way of life.

Keywords: lanna mural painting, contemporary painting, thai way of life

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

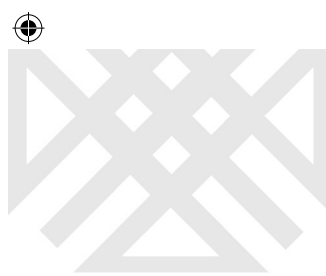
จิตรกรรมฝาผนังล้านนาของวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและมีรูปแบบและเนื้อหาที่ถ่ายทอดเรื่องราวของวิถีชีวิตได้เป็นอย่างดี โดยผู้เขียนได้แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกในผลงานออกมาได้อย่างชัดเจน ผ่านใบหน้า ท่าทาง การแต่งกายของผู้คนที่ผสมผสานความเป็นล้านนามีรูปแบบการเขียนภาพที่เท่าขนาดคนจริง และการจัดองค์ประกอบของภาพที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

จิตรกรรมฝาผนังล้านนา แบ่งผลงานออกได้เป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ช่วงพุทธศตวรรษที่ 20 – 21 เป็นจิตรกรรมยุคแรก พบที่วัดอุโมงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เพียงแห่งเดียว ระยะที่ 2 ช่วงพุทธ

ศตวรรษที่ 22 – 24 พบที่เขตจังหวัดลำปางเท่านั้น ลักษณะภาพจิตรกรรมฝาผนังของทั้ง 2 ระยะ ได้รับอิทธิพลจากศิลปะพม่า ระยะที่ 3 ช่วงพุทธศตวรรษที่ 25 เป็นผลงานในยุคปลายลักษณะโดยทั่วไปของจิตรกรรมอยู่ในแบบกึ่งคลาสสิกถึงพื้นบ้าน มีความนิยมรูปแบบภาพเล่าเรื่องเป็นหลัก เรื่องราวที่เขียนเป็นคตินิยมเฉพาะของชาวล้านนา โครงสร้างส่วนใหญ่เป็นสีแดงและสีน้ำเงิน นิยมเขียนขึ้นภายในวิหารต่างจากจิตรกรรมภาคกลางที่นิยมเขียนในอุโบสถ (ภาณุพงษ์ เลหาสม, 2541: 15) เรื่องราวที่นิยมเขียนยังคงเป็นพุทธประวัติ ทศชาติชาดก เป็นหลัก มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ มีรูปแบบเป็นแบบอุดมคติ เกิดจากความเชื่อ ศรัทธาทางศาสนา จิตรกรรมของล้านนายังทำหน้าที่บันทึกสิ่งแวดล้อม บริบทของสังคมล้านนา ความคิด ความเชื่อ ประเพณีนิยม ประวัติศาสตร์ เป็นสิ่งที่เกาะเกี่ยวทางจิตวิญญาณ สร้างคุณธรรม ศีลธรรมคุณค่าต่าง ๆ ในสังคม จิตรกรรมของล้านนาจึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ควรค่าแก่การศึกษาอนุรักษ์พัฒนา และสร้างสรรค์ไปพร้อมกัน เพื่อไม่ให้มรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่านี้สูญหายไป (เกรียงไกร เมืองมูล , 2554 : 25)

จิตรกรรมฝาผนังวิหารวัดภูมินทร์เขียนบนผนังทุกด้าน ตั้งแต่ส่วนบนของผนังจนถึงระดับเสมอขอบหน้าต่างเขียนภาพบุคคลขนาดใหญ่อยู่ส่วนบนของผนังทุกด้าน และเขียนเป็นภาพเล่าเรื่อง ขนาดเล็กอยู่ด้านล่าง เนื้อเรื่องของภาพจิตรกรรมเป็นเรื่องคันธกุมาร จิตรกรรมฝาผนังที่วัดภูมินทร์มีชื่อเสียงได้รับการกล่าวถึงเนื่องมาจากรูปแบบศิลปกรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างไปจากรูปแบบของจิตรกรรมฝาผนังทั่วไปที่มักจะเขียนภาพสัดส่วนของคน สัตว์ สิ่งของขนาดเล็กตามความจำกัดของพื้นที่ แต่ด้วยรูปแบบการเขียนภาพที่แสดงถึงรสนิยมเพราะตัวของศิลปินที่แตกต่างด้วยการเขียนภาพบุคคลที่มีขนาดเท่ากับสัดส่วนของคนจริง วิธีการเขียนรูปหน้า กายวิภาค การแต่งกายที่ถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ ออกมาได้อย่างมีชีวิตชีวา จากลักษณะที่เป็นธรรมชาติแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของคนพื้นเมืองที่ผสมผสานกัน กับวัฒนธรรมความหลากหลายของแต่ละชาติพันธุ์ รวมถึงภาพสัตว์ที่ศิลปินมักจะเขียนสอดแทรกอยู่ทั่วไป ผลงานที่มีความสำคัญและได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ที่มีชื่อเสียงของวัดภูมินทร์คือ ภาพกระซิบ หรือภาพปูม่าน ย่อม่าน (จักรสุรางค์ แก้วเป็นทอง, 2556 : 1)

จิตรกรรมฝาผนังล้านนา มีความสำคัญ โดยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทั้งในด้าน วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่วิถีชีวิตของชาวล้านนา โดยการนำเอาความเป็นเอกลักษณ์ของล้านนาและแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกมาในรูปแบบของตนเอง ด้วยเทคนิควิธีการในการจัดรูปแบบองค์ประกอบภายในงานที่ผสมผสานรูปทรง เส้น และสีให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผ่านเรื่องราวของการดำรงชีวิต เนื้อหาในงานที่เน้นไปในเรื่องความสุข ความสนุกสนาน ในการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษา และวิเคราะห์รูปแบบของจิตรกรรมฝาผนังล้านนาของวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน ในการจัดองค์ประกอบและเทคนิคในงานจิตรกรรม
2. เพื่อสร้างสรรค์งานที่ได้รับแรงบันดาลใจจากจิตรกรรมฝาผนังล้านนาที่แสดงถึงความสุขในวิถีชีวิตไทย
3. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน

ขอบเขตการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

- 1) จิตรกรรมฝาผนังล้านนา โดยศึกษารูปแบบ เทคนิค และเนื้อหาของจิตรกรรมฝาผนัง ล้านนาวัดภูมินทร์ และวัดหนองบัว จังหวัดน่าน
- 2) ศึกษาและวิเคราะห์ แนวความคิด รูปแบบการจัดองค์ประกอบ และทฤษฎีในการ สร้างสรรค์ผลงาน

2.1) พรชัย ไจมา ชุต “ชาวนา”

2.2) ประสงค์ ลือเมือง ชุต “นก กา วัว ควาย 2550”

2.3) ทนงค์ดี ปากหวาน ชุต “ลิขิตปา”

จากการศึกษาแหล่งข้อมูลจากฝาผนังล้านนาวัดภูมินทร์ และวัดหนองบัว เพราะมีรูปแบบ เทคนิค เนื้อหาและการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่สัมพันธ์กัน มีวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นที่คล้ายคลึง กัน และได้ศึกษาผลงานจิตรกรรมของศิลปิน พรชัย ไจมา, ประสงค์ ลือเมืองและทนงค์ดี ปากหวาน โดยศึกษารูปแบบ เทคนิค และเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ผลงานให้มีความสัมพันธ์กันตามหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

2. ขอบเขตของการวิเคราะห์

- 1) วิเคราะห์จากจิตรกรรมฝาผนังทางภาคเหนือ วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน ด้านรูปแบบ การ จัดองค์ประกอบ เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน และเนื้อหา เรื่องราวในผลงานที่สร้างสรรค์

- 2) วิเคราะห์แนวคิด รูปแบบ ทฤษฎีการสร้างสรรค์ การจัดองค์ประกอบ ของศิลปิน พรชัย ไจมา, ประสงค์ ลือเมือง,ทนงค์ดี ปากหวาน เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ที่มีความเป็นร่วมสมัย

จากการวิเคราะห์รูปแบบของจิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ และวัดหนองบัว โดยมีเนื้อหา เล่าถึงเรื่องราวชาดกล้านนาแสดงถึงวิถีชีวิตของคนตามยุคสมัย มีรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบ ของทัศนธาตุที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การเขียนภาพที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ผ่านทางใบหน้า ได้อย่างชัดเจน แสดงความรู้สึกแบบตรงไปตรงมา เนื้อหาที่ปรากฏให้เห็นถึงวิถีชีวิต ชุมชน ความ เป็นอยู่ และขนบธรรมเนียมของคนชาวล้านนาได้อย่างงดงาม

วิเคราะห์แนวคิด รูปแบบการจัดองค์ประกอบศิลป์ และทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ของศิลปิน พรชัย ใจมา, ประสงค์ ลือเมืองและทงศักดิ์ ปากหวาน ที่มีเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานที่โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล นำเอารูปแบบและเทคนิคในงานของศิลปินมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง

3. ขอบเขตการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ 3 ชุด (5 ชิ้นงาน)

1) รูปแบบผลงาน เป็นการนำเสนอผลงานจิตรกรรมสองมิติ โดยมีรูปแบบและเอกลักษณ์ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากจิตรกรรมฝาผนังล้านนา นำมาสร้างสรรค์งานให้เกิดเป็นจิตรกรรมร่วมสมัยที่แสดงถึงวิถีชีวิตไทย

2) เทคนิค

- เทคนิค สีอะคริลิกบนผ้าใบในการสร้างสรรค์เพราะมีคุณสมบัติแห้งช้า และสีสดและการวาดเส้นจากสีอะคริลิก เพื่อให้เกิดการสร้างน้ำหนัก บรรยากาศ การทับซ้อน ที่มีความเป็นเอกภาพ

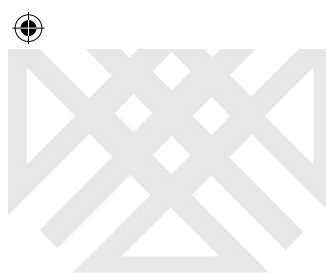
- ขนาดผลงาน 100x120 เซนติเมตร 3 ชิ้นงาน และขนาด 120x80 เซนติเมตร 2 ชิ้นงาน รวม 5 ชิ้นงาน

3) แนวความคิด การแสดงออกถึงวิถีชีวิตไทยของผู้คนในสังคม ความเป็นอยู่สะท้อนให้เห็นถึงความอบอุ่นความเรียบง่าย การพึ่งพาอาศัยกัน ความสุขสนุกสนานในผู้ที่แสดงออกผ่านสีหน้า ท่าทาง อารมณ์ความรู้สึก โทนสีที่เย็นสบายสื่อให้เห็นถึงความรู้สึกที่บริสุทธิ์ภายในจิตใจ การสื่อสารของผู้คนที่ตรงไปตรงมาทั้งท่าทางและอารมณ์ บริบทของสังคมนั้นถือเอาความเชื่อ ประเพณี เป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติในการสร้างศิลปกรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้คนในสังคมเป็นอย่างดี

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสองมิติ เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ มีรูปแบบในการสร้างสรรค์ที่มีความเป็นเอกภาพของรูปทรง ความกลมกลืนกันของเส้นและสีที่ใช้ โดยสร้างน้ำหนักของบรรยากาศให้มีช่องว่างให้อากาศไหลผ่าน ไม่หนาแน่นเกินไป ผลงานแสดงออกถึงวิถีชีวิตของผู้คน ความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงาม

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจจากจิตรกรรมฝาผนังล้านนาสู่จิตรกรรมร่วมสมัยสะท้อนวิถีชีวิตไทย สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงถึงเนื้อหาเรื่องราวของวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของไทย โดยมีการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลภาคเอกสาร

1) ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- จิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน ที่มีความโดดเด่นในเรื่องเนื้อหา รูปแบบ ของผลงาน โดยมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ทั้งในเรื่องการจัดวางองค์ประกอบ ความกลมกลืนของสี เส้น และรูปทรง เนื้อหาภายในงานที่มีความสุข สนุกสนาน และวิถีชีวิตอันดีงาม

- งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ศึกษาและสร้างสรรค์เกี่ยวกับจิตรกรรมฝาผนังล้านนา

ฉัตรสุราจค์ แก้วเป็นทอง (2556) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์กับจิตรกรรมฝาผนังวัดหนองบัว จังหวัดน่าน การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังวิหารของพุทธสถาปัตยกรรมล้านนาเป็นภาพเรื่องราวชาดกล้านนา วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม โดยนำเสนอเนื้อหาจากการวิเคราะห์รูปแบบของจิตรกรรมฝาผนังทั้งสองที่ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานของตนเอง

สรยุทธ์ ดวงใจ (2546) การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากจิตรกรรมล้านนา ได้นำรูปแบบการเขียนใบหน้าของผู้คนที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกตรงไปตรงมา เรียบง่าย และเน้นไปทางความสนุกสนาน

ประสงค์ ลือเมือง ได้นำแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานมาใช้ในการพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ของตนเอง และนำรูปแบบการใช้สี เส้น ให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกให้เกิดขึ้นภายในงาน เอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่สำคัญของประสงค์ ลือเมือง เป็นการเว้นช่องว่างไว้ในงานให้เป็นพื้นที่ของอากาศ ทำให้ภาพดูไม่ทึบหนาจนเกินไป ทำให้งานมีชีวิตชีวา

การดำเนินชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนกระทั่ง ตาย รวมถึงปัจจัยสี่ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต อันได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค นอกจากนี้วิถีชีวิตยังหมายถึงความรู้เรื่องสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประพฤติปฏิบัติการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวัฒนธรรม จึงหมายถึงทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นรูปธรรมและ นามธรรม และยังหมายถึงแบบแผนพฤติกรรมทั้งหมดของสังคมที่สืบทอด (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ,2559)

การศึกษาวิถีชีวิตไทย ความเป็นอยู่ของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิถีชีวิตเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทย วิถีชีวิตจะแตกต่างกันไปเมื่อผ่านช่วงเวลาและการพัฒนาซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่นความคิด อุดมการณ์ การเมืองการปกครอง และปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยซึ่งมีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ คือ การเป็นสังคมเกษตรกรรมที่ทุกคนในครอบครัวอาศัยอยู่ร่วมกัน ในครอบครัวจะผู้คนหลาย ๆ อยู่ร่วมกันตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย จนถึงรุ่นหลาน โดยชุมชนที่อาศัยอยู่จะมีศูนย์รวมของชุมชน อย่างเช่น วัด มัสยิด หรือคริสตจักรต่าง ๆ วิถีชีวิตของคนไทยจึงเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทที่อยู่รอบตัว

2) ศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ

- พรชัย ใจมา ผลงานชุด “ชาวนา” สร้างสรรค์เป็นงานจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งมีลักษณะสองมิติและมีการวางองค์ประกอบตามแบบจิตรกรรมไทยประเพณี คือเขียนดำเนินเรื่องไปโดยใช้เส้นที่ต่อเนื่องและเชื่อมโยง

- ประสงค์ ลือเมือง ผลงานชุด “นก กา วัว ควาย 2550” ได้นำแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานมาใช้ในการพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ของตนเอง และนำรูปแบบการใช้สี เส้น ให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกให้เกิดขึ้นภายในงาน การเว้นช่องว่างไว้ในงาน ทำให้ภาพดูไม่ทึบ มีชีวิตชีวา

- ทนงค์ดี ปากหวาน ผลงานชุด “ลิขิตป่า” เป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์เด่นชัดในเรื่องการนำเอาทัศนธาตุต่าง ๆ มาประสานกันได้อย่างกลมกลืน

1.2 ข้อมูลภาคสนาม

เก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่สำรวจวิถีชีวิตของคนไทยในชุมชนของตนเอง ความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต และการหาเลี้ยงชีพของคนไทย โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์แบบสังเกตและวิเคราะห์

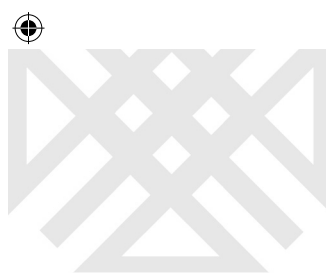
2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ และตีความจิตรกรรมฝาผนังล้านนา วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน

ภาพวิถีชีวิตที่สะท้อนความเป็นอยู่ของชาวบ้านการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีเสน่ห์ ลักษณะของผู้คนที่มีรูปร่าง หน้าตา และการแต่งกายที่มีเสน่ห์อันน่าพิศวงสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวได้เป็นอย่างดีโดยมีลักษณะบนใบหน้าโดดเด่นได้แก่คิ้วรูปวงพระจันทร์ ใบหน้ากลมแป้น นัยน์ตาที่แฝงเลศนัย ริมฝีปากเรียวเล็ก ลักษณะใบหน้าที่เปื้อนรอยยิ้มของผู้คนทำให้แสดงออกทางด้านอารมณ์ที่สื่อความรู้สึกได้อย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และจริงใจ เป็นเสน่ห์ที่น่าประทับใจที่ช่างเขียนสกุลช่างล้านนาได้สร้างสรรค์ขึ้นและสืบต่อกันมา โดยเนื้อหาภายในงานนั้นยังแสดงถึงหลักธรรมคำสอน คติความเชื่อต่าง ๆ ทำให้ผู้พบเห็นสามารถใช้จินตนาการในการมองภาพที่พบเห็นและเกิดสุนทรียภาพในงานจิตรกรรม

ภาพที่ 1 จิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน
ที่มา : Backpackerthai (2557)

รูปแบบ งานจิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์มีรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน มีความกลมกลืน และการผสมผสานกันของสี รูปทรง ได้อย่างลงตัว

เนื้อหา วิถีชีวิตของคนในอดีต ขนบธรรมเนียมประเพณี และแสดงเรื่องราวพุทธประวัติ และชาดก สอดแทรกหลักธรรมคำสอน ความเชื่อของผู้คนในสมัยนั้น แสดงออกถึงความสนุกสนานและเศร้าใจด้วยใบหน้าและท่าทาง

เทคนิค การระบายสีแบบเรียบด้วยสีฝุ่นบนผนัง โดยมักจะใช้สีแดง ส้ม ขาว เขียว น้ำตาล ดำ น้ำเงิน และม่วง มีการตัดเส้นเป็นภาพสองมิติ ด้วยดำ หรือน้ำตาล ระบายไล่สีหน้าหน้าอ่อน - แก่ ไม่ปรากฏแสงเงาในภาพ

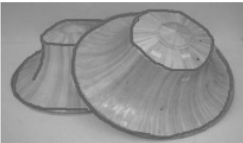
รูปแบบการจัดวางภาพ โดยการเล่าเรื่องเป็นตอน ตามผนังและช่องต่าง ๆ รอบโบสถ์ วิหาร และหลังพระประธาน มีเนื้อเรื่องที่สัมพันธ์กับภาพ

จิตรกรรมฝาผนังล้านนามีรูปแบบ เนื้อหา ที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนในอดีต เนื้อหาที่ปรากฏแสดงให้เห็นถึงการดำรงชีวิตที่เรียบง่าย และความสุข ความอบอุ่น มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ การจัดวางภาพหรือการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานมีความเป็นเอกภาพของรูปทรงและความกลมกลืนกันของสีได้อย่างลงตัว

2.2 วิเคราะห์ และตีความหมายของวิถีชีวิตไทย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคเอกสารและภาคสนาม รวมทั้งผลงานของศิลปินทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับ จิตรกรรมฝาผนังล้านนาสู่จิตรกรรมร่วมสมัยสะท้อนวิถีชีวิตไทย ได้มีการสื่อความหมายในการสร้างสรรค์ผลงาน จากกรณีวิเคราะห์ดังนี้

ที่	วิเคราะห์องค์ประกอบ	รูปทรง	ความหมาย
1.	 ที่มา : peeyapnon (2559)	เครื่องมือประมงพื้นบ้าน (ข้อง)	เครื่องจักสานชนิดหนึ่งสานด้วยผิวไม้ไผ่ ใช้สำหรับใส่ ปลา ปู กุ้ง หอย สัตว์น้ำต่างๆ เป็นสัญลักษณ์แทนความอุดมสมบูรณ์
2.	 ที่มา : lannacomer (2559)	เครื่องมือประมงพื้นบ้าน (ชุด)	เครื่องมือใช้สำหรับดักปลา น้ำจืด นิยมใช้กับในทุกๆภาค เป็นสัญลักษณ์ของเครื่องมือหากินที่สำคัญของวิถีชีวิตไทย
3.	 ที่มา : lannacomer (2559)	เครื่องมือประมงพื้นบ้าน (ลอบ)	ใช้สำหรับดักสัตว์น้ำต่างๆ เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์

ที่	วิเคราะห์องค์ประกอบ	รูปทรง	ความหมาย
4.	 ที่มา : lannacomer (2559)	เครื่องสวมหัว (งอบ)	เครื่องสวมหัว กันแดดกันฝน สานด้วยดอกไม้ไผ่ แสดงถึงสัญลักษณ์ของวิถีชีวิตไทย กับการดำรงชีวิต
5.	 ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ อุตรดิตถ์(2552)	ปลา	สัตว์น้ำที่มีมากมายหลากหลายชนิด เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของท้องนา และแหล่งน้ำ
6.	 ที่มา : lannacomer (2559)	นก	นกชนิดต่าง ๆ กินปลา กินหอย เป็นอาหาร เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความเป็นไปของชีวิตของสัตว์
7.	 ที่มา : thai-snake (2557)	งู	งูกินปลา สัญลักษณ์ที่แสดงถึงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ
8.	 ที่มา : pinterest (2554)	เต่า	เต่า เป็นสัตว์ที่แสดงถึง สุขภาพสมบูรณ์ อายุยืนยาว
9.	 ที่มา : tiewlanna (2551)	วิถีชีวิตชาวล้านนา	แสดงถึงวัฒนธรรมการแต่งกาย และการอยู่อาศัยของผู้คนในสมัยนั้น
10.	 ที่มา : tiewlanna (2551)	วิถีชีวิตชาวล้านนา	แสดงถึงวัฒนธรรมการแต่งกาย และการอยู่อาศัยของผู้คนในสมัยนั้น

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาพ

2.3 การวิเคราะห์แนวคิดศิลปิน

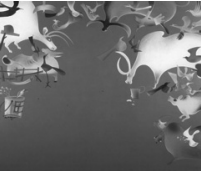
รูปแบบ ศึกษาการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Painting)

เทคนิค การสร้างสรรค์ผลงานที่สื่อความหมายแบบตรงไปตรงมา การใช้สี เส้น ให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกให้เกิดขึ้นภายในงาน

เนื้อหา ศึกษา การแสดงออกถึงวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม ความเป็นอยู่ที่สะท้อนให้เห็นถึงความอบอุ่นในผู้คน que แสดงออกผ่านสีหน้า ท่าทาง บริบทของสังคมล้านนา

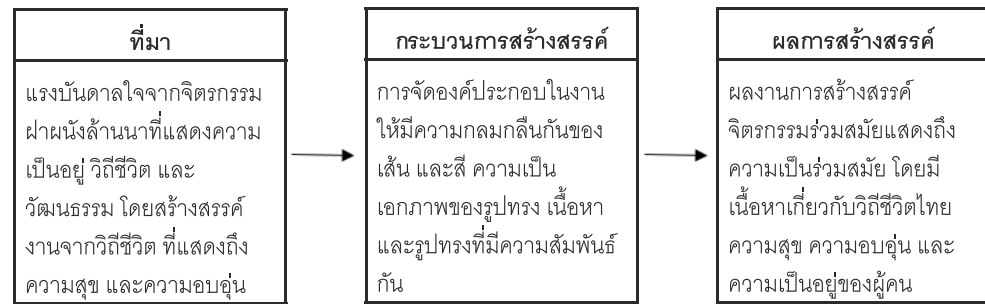
โดยได้วิเคราะห์เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์แนวคิดศิลปิน

ชื่อศิลปิน	รูปแบบผลงาน	เทคนิค	เนื้อหา
พรชัย ไจมา ชุด “บ้านฉัน” ที่มา : sombatpermpoon-gallery (2558)	ผลงานจิตรกรรมแบบประเพณี (Traditional Painting)	การจัดวางองค์ประกอบศิลป์ที่เน้นความสดใสของสี ความเคลื่อนไหวของเส้น การเคลื่อนไหวของกลุ่มรูปทรงและความมีเอกภาพในการประกอบกันของทัศนธาตุศิลปะทั้งหมด	มีแนวคิดในการถ่ายทอดความรู้สึกอบอุ่นที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ความสงบสุข ในการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย โดยใช้แบบแผนและวิถีชีวิตของชาวล้านนาไทย
ประสงค์ ลือเมือง ชุด “นก กา วัว ควาย 2550” ที่มา : tucarryon (2551)	ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย (Contemporary Painting)	นำรูปแบบการใช้สี เส้น ให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกให้เกิดขึ้นภายในงาน การเว้นช่องว่างไว้ในงานให้เป็นพื้นที่ของอากาศ ทำให้ภาพดูไม่ทึบหนาจนเกินไป ทำให้งานมีชีวิตชีวา	ความเชื่อในวิถีชีวิต ตัวตนกับธรรมชาติ ความกลมกลืนที่ทุกสรรพสิ่งต้องเกี่ยวเนื่องกันอยู่ตลอดเวลา การใช้สัญลักษณ์ ความเป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอันสงบสุขประกอบกับชั้นเชิงการถ่ายทอดที่เว้นขาวให้กับภาพ ภาพที่ไม่ทึบหนาจึงคล้ายมีลมหายใจ มีมิติให้จินตนาการลอดผ่านแถบสีเส้นสายไปกับช่องว่างของอากาศที่ว่างไว้
ทองศักดิ์ ปากหวาน ชุด “เมื่อน้ำหลาก” ที่มา : thanongsak (2551)	ผลงานแนวประเพณี (Thai Traditional Painting)	การนำเอาทัศนธาตุต่างๆ มาประสานกันได้อย่างกลมกลืน โดยใช้ทัศนธาตุ เส้น สี น้ำหนักที่คลี่คลายมาจากรูปทรงในศิลปะพื้นถิ่นล้านนา	วิถีชีวิตชนบท อันเรียบง่าย สุข สงบ มีศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี คติความเชื่อ และนิทานพื้นบ้าน เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจมาตั้งแต่เด็ก จึงเป็นจุดเริ่มของความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

3. วิธีการสร้างสรรค์

ตารางที่ 3 กรอบแนวคิดวิธีการสร้างสรรค์

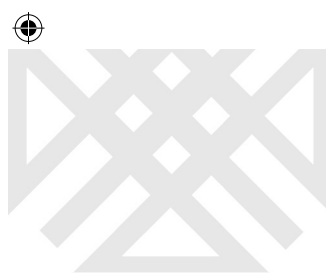
ที่มาของการสร้างสรรค์งานเกิดจากการศึกษาจิตรกรรมฝาผนังล้านนา วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน จึงทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยมีเนื้อหาที่แสดงถึงวิถีชีวิตคนไทย ที่อบอุ่นและมีความสุข

3.1 การสร้างภาพร่าง เป็นขั้นตอนการประมวลความคิด แรงบันดาลใจ ที่เกิดจาก ความคิด และจินตนาการ หลังการศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของภาพร่าง โดยสังเคราะห์ข้อมูล จัดองค์ประกอบของภาพตามแนวคิดและผลการศึกษาที่ได้จากการลงสำรวจพื้นที่ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการจัดวางแนวทางให้มีเอกภาพในผลงาน จากนั้นลงสีบนกระดาษ เพื่อเป็นการวางแผน ก่อนสร้างสรรค์งานจริง

รูปแบบ การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมจิตรกรรมร่วมสมัยสะท้อนวิถีชีวิตไทย แนวความคิดได้จากการศึกษาจิตรกรรมฝาผนังล้านนา และวิถีชีวิตไทย โดยการประกอบกันของรูปทรงที่สัมพันธ์กัน ที่ได้จากจิตรกรรมฝาผนังล้านนา รูปทรงที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ และรูปทรงที่เกิดจากกระบวนการคิด จินตนาการของตนเอง โดยสีภายในงานจะให้ความรู้สึกอบอุ่น มีความสุข เพลิดเพลิน สอดคล้องกับเนื้อหาของงาน โดยผ่านรูปแบบของผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Painting)

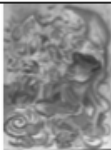
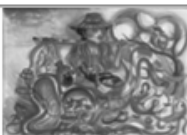
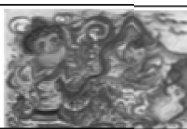
เนื้อหา การแสดงออกถึงวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม ความเป็นอยู่ที่สะท้อนให้เห็นถึงความอบอุ่นในผู้ที่แสดงออกผ่านสีหน้า ท่าทาง อารมณ์ความรู้สึก ใบหน้าที่ยิ้มแย้มสื่อให้เห็นถึงความรู้สึกที่บริสุทธิ์ภายในจิตใจ การสื่อสารของผู้คนที่ตรงไปตรงมาทั้งท่าทางและอารมณ์ บริบทของสังคมล้านนานั้นถือเอาความเชื่อ ประเพณี เป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติในการสร้างศิลปกรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้คนในสังคมเป็นอย่างดี จึงเกิดเป็นการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาสร้างภาพร่างขึ้น เพื่อเป็นการถ่ายทอดแนวความคิด โดยอาศัยหลักทัศนธาตุ และสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Painting)

3.2 การคัดเลือกแบบร่างภาพ เมื่อทำการร่างภาพต้นแบบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว วิธีการคัด

เลือกภาพร่างต้นแบบคือ ให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี และรองศาสตราจารย์ ดร.สกล ภู่งามดี เป็นผู้คัดเลือกแบบที่ร่างไว้ โดยใช้แบบประเมินการคัดเลือกภาพร่าง และให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกผลงานภาพร่างที่มีความเหมาะสมเพื่อนำมาขยายเป็นภาพผลงานจริงต่อไป

ตารางที่ 4 แบบประเมินผลงานภาพร่างชุดที่ 1-2

แบบประเมินภาพร่างผลงาน					
ภาพร่างชุดที่ 1		อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ			คำอธิบายเพิ่มเติม
		ศาสตราจารย์ วิโชค มุกดามณี	ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี	รองศาสตราจารย์ ดร.สกล ภู่งามดี	
	ชื่อผลงาน ร่องรอย ความสุข เนื้อหา การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่		✓		
	ชื่อผลงาน คนหาปลา 2 เนื้อหาการดำรงชีวิต ความ เป็นอยู่	✓	✓	✓	
	ชื่อผลงาน ความสุข เนื้อหา ความเป็นอยู่ ความ อบอุ่น	✓			
	ชื่อผลงาน รื่นเริง เนื้อหา ความเป็นอยู่ของ ผู้คน		✓		
	ชื่อผลงาน ยามเย็น เนื้อหา วิถีชีวิตของคนไทย		✓	✓	
	ชื่อผลงาน ทำมาหากิน เนื้อหา วิถีชีวิตของคนไทย			✓	

แบบประเมินภาพร่างผลงาน					
ภาพร่างชุดที่ 2		อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ			คำอธิบายเพิ่มเติม
		ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี	ศาสตราจารย์ ดร.สมพร รุจี	รองศาสตราจารย์ ดร.สกล ภูงามดี	
	ชื่อผลงาน คนหาปลา 1 เนื้อหา การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่	✓	✓	✓	
	ชื่อผลงาน รื่นเริง เนื้อหาความเป็นอยู่ ของผู้คน	✓			
	ชื่อผลงาน คนหาปลา 3 เนื้อหา การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่	✓			
	ชื่อผลงาน หาเข้ากินคำ เนื้อหา การดำรงชีวิต ความเป็นอยู่			✓	
	ชื่อผลงาน ยามเย็น เนื้อหา วิถีชีวิตของคน ไทย		✓		
	ชื่อผลงาน ทำมาหากิน เนื้อหา วิถีชีวิตของคน ไทย		✓		

จากการคัดเลือกภาพร่างสรุปได้ภาพร่างของชุดที่ 1 คือหมายเลข 2 และภาพร่างของชุดที่ 2 คือหมายเลข 4 เพื่อนำมาขยายเป็นผลงานจริง

3.3 จากการคัดเลือกของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นไปตามกรอบแนวคิด นำมาสร้างสรรค์ผลงาน 2 ชุดที่มีแนวคิดดังนี้ คือการสร้างงานที่ได้รับแรงบันดาลใจจากจิตรกรรมฝาผนังล้านนา ที่โดดเด่นในเรื่ององค์ประกอบ สีและรูปทรง โดยมีเนื้อหาที่แสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ นำมาสร้างสรรค์งานเป็นของตนเองการลดรายละเอียด และความเหมือนจริงของสิ่งต่าง ๆ ภายในงาน และสีบรรยากาศที่สดใส เรียบง่าย ตามแนวความคิดของผลงาน และช่องว่างในงาน เพื่อให้ภาพดูไม่หนาแน่นจนเกินไป

ภาพที่ 2-3 ชื่อผลงานชุด “คนหาปลา 2” ขนาด 100x120 เซนติเมตร

ชื่อผลงานชุด “ทำมาหากิน” ขนาด 100x120 เซนติเมตร

ผลงาน “คนหาปลา 2. และ ผลงาน “ทำมาหากิน”

เนื้อหา แสดงออกถึงวิถีชีวิตชาวไทย การทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีพของตนเอง และครอบครัว รูปแบบ การใช้สีเพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกถึงความอบอุ่น เรียบง่าย และมีความสุข การใช้เส้นเพื่อให้งานเกิดความเคลื่อนไหว แต่ยังคงความสงบที่เกิดภายในจิตใจและความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ผลงาน

เทคนิค การใช้สีบรรยากาศของเส้นที่ดูเคลื่อนไหวตามแนวทางการสร้างสรรค์ของอาจารย์ ประสงค์ ลือเมือง ด้วยการลงสี และเส้น ให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกให้เกิดขึ้นภายในงาน การเว้นช่องว่างไว้ในงานให้เป็นพื้นที่ของอากาศ ทำให้ภาพดูไม่ทึบหนาจนเกินไป ทำให้งานมีชีวิตชีวา การจัดองค์ประกอบ การประกอบกันของรูปทรงที่ไม่ยึดหลักความเป็นจริง มาประกอบกันเพื่อให้เกิดเรื่องราว เน้นเทคนิคที่แสดงออกถึงจิตรกรรมฝาผนังล้านนาด้วยการใช้รูปทรงที่มีขนาดที่แตกต่างกัน การเน้นภาพคนที่มีขนาดใหญ่เกินจริง

ทฤษฎีในการสร้างสรรค์งาน ทฤษฎีนิยมอารมณ์ (Emotionalism Theory) เป็นทฤษฎีการสร้างงานศิลปะโดยเน้นการ แสดงออกซึ่งความรู้สึกและ อารมณ์เป็นสำคัญ

ภาพที่ 4-5 ชื่อผลงาน “คนหาปลา 1” ขนาด 100x120 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน “หาเช้า กินค่ำ” ขนาด 100x120 เซนติเมตร

ผลงาน “คนหาปลา 1” และ ผลงาน “หาเช้า กินค่ำ”

เนื้อหา ความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของคนไทย ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิต การหาเลี้ยงชีพ เพื่อดำรงชีวิตและหาเลี้ยงครอบครัว ความสุขในการใช้ชีวิต

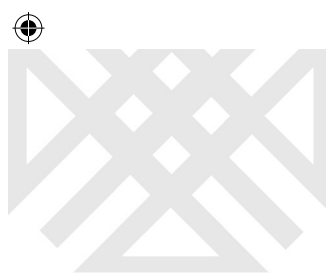
รูปแบบ มีรูปแบบในการสร้างสรรค์งานที่เน้นสนุกสนานของทัศนธาตุ และความสดใสของบรรยากาศภายในงาน

เทคนิค เน้นการเคลื่อนไหวของเส้นและสีในการสร้างสรรค์งาน การเว้นที่ว่างในงานเพื่อให้ภาพในงานดูไม่หนาแน่นจนเกินไป

การจัดองค์ประกอบ การประกอบกันของรูปทรงที่เน้นความประสานกลมกลืน และความลื่นไหลของเส้นและสี ในการจัดองค์ประกอบ

ทฤษฎีในการสร้างสรรค์งาน ทฤษฎีรูปทรง (Formalism Theory) เป็นทฤษฎีการสร้างงานศิลปะที่ใช้ส่วนประกอบมูลฐานของศิลปะ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรง มาใช้โดยตรง และอาจจะเป็นการลด ตัดทอน สิ่งที่เป็นจริง ในธรรมชาติ มาสร้างขึ้นใหม่ โดยนำหลักทฤษฎีรูปทรงมาลด ตัดทอน รูปทรงภายในงานเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่มากขึ้น

การจากศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบ เทคนิค และเนื้อหาในงานจิตรกรรมฝาผนังวัดภูมิินทร์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตของผู้คน ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมและความสนุกสนาน โดยมีรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานที่ใช้เส้นโค้งที่ทำให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว บรรยากาศของสีที่สดใส ทำให้ผลงานการสร้างสรรค์มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง

4. ปรับปรุงผลงาน

จากการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ได้มีการศึกษาค้นคว้ารูปทรงของคน และธรรมชาติเพื่อพัฒนาด้านรูปทรงให้กลมกลืนและสมจริงเพื่อพัฒนาผลงานในชุดต่อไป รวมทั้งได้ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสรรค์ผลงาน และมีการปรับปรุงผลงานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงส่งผลให้การสร้างสรรค์ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการสร้างสรรค์

จากการวิเคราะห์จิตรกรรมฝาผนังล้านนา จนนำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยมีเนื้อหาที่ถ่ายทอดวิถีชีวิตไทย ความสุข และความอบอุ่น ในการดำรงชีวิต มีเทคนิคและการจัดองค์ประกอบภายในงาน ที่มีความกลมกลืนของเส้น สี และรูปทรง ที่ว่างภายในงานที่ทำให้งานเกิดความรื่นเริง

1. การศึกษา วิเคราะห์ ดีความ จิตรกรรมฝาผนังล้านนา

การศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบของจิตรกรรมฝาผนังล้านนา ทำให้ได้ข้อมูล รูปแบบเนื้อหา และเทคนิคเชิงช่าง หลักการเขียนที่สัมพันธ์กับคติความเชื่อ และลักษณะเฉพาะความโดดเด่นของในเนื้อหาเรื่องราวบริบทของสังคม เชื่อมโยงความสำคัญทางประวัติศาสตร์โดยจิตรกรรมมีรูปแบบสองมิติ แสดงความรู้สึกและท่าทางที่แสดงถึงความแตกต่างระหว่างการใช้สีและเส้นที่ทำให้ภาพจิตรกรรมเสมือนมีชีวิต

2. การสร้างสรรค์งานที่ได้รับแรงบันดาลใจจากจิตรกรรมฝาผนังล้านนาที่แสดงถึงความสุขในวิถีชีวิตไทย

การสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยที่สะท้อนวิถีชีวิตไทย โดยการประกอบกันของรูปทรงที่ไม่ยึดหลักความเป็นจริงมาประกอบกันเพื่อให้เกิดเรื่องราว เน้นเทคนิคที่แสดงออกถึงจิตรกรรมฝาผนังล้านนาด้วยการใช้รูปทรงที่มีขนาดที่แตกต่างกัน ภาพคนที่มีขนาดใหญ่เกินจริง เช่น ภาพคนที่ใหญ่เท่าตัวปลา การไม่ยึดขนาดรูปทรงตามหลักความจริง อุปกรณ์จับปลา สัตว์ชนิดต่าง ๆ เพื่อให้งานมีชีวิต และเกิดความสนุกไปพร้อม ๆ กัน

3. การสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน

เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการสร้างสรรค์งาน และการพัฒนาผลงานเพื่อให้มีลักษณะเฉพาะตนมากขึ้น โดยมีเนื้อหา การจัดองค์ประกอบภายในงานที่สัมพันธ์กัน โดยผลงานสามารถแสดงออกได้ถึงอารมณ์ของผู้สร้างงานได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยนี้นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานในชุดต่อไป โดยเพิ่มรายละเอียดให้มากขึ้น การใช้รูปทรงที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความรูปร่างใหม่ ๆ ในองค์ประกอบของงาน

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2559). วัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา.

สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2562, จาก : http://www.culture.go.th/culture_th/article_at_tach/publication.pdf

เกรียงไกร เมืองมูล. (2556). ประวัติความเป็นมา จิตรกรรมฝาผนังล้านนา(Lanna Mural Painting) .

สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2563, จาก : <http://culture.mome.co/muralpainting/>

ฉัตรสุรางค์ แก้วเป็นทอง. (2556). การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจิตรกรรมฝาผนังวัด ภูมินทร์กับ

จิตรกรรมฝาผนังวัดหนองบัว จังหวัดน่าน (วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาณุพงษ์ เลานสม. (2541). จิตรกรรมฝาผนังล้านนา. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

สรยุทธ ดวงใจ (2546). การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก

จิตรกรรมล้านนา (วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร